

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 99.

Ljubljani, v soboto 2. maja 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

upravništvo.

Naročnina razvidi se na glavni lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določijo naročnine, se ne ozira.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. maja.

Dve adresi.

Adresni odsek je sinoči ob 10. uri dovršil adresno na presvetlega cesarja. Razprave njegove so se včeraj tako zasukale, da bi se predvčeršnjim tega nihče ne bil nadejal. Že zadnjič sem omenjal sumljivega soglasja med poljskimi poslanci in levičarji, ki niso predložili posebnega načrta, ampak se odločili za načrt Bilinskega. In tista lepa sloga, ki se je kazala med njimi 29. aprila pri zavračanju Dipaulijevega dostavka gledé versko-nravne odgoje, razodevala se je tudi v večerni seji istega dne ter je stopila skoro še očitnejše na dan.

Člani konservativnega kluba so namreč tudi zvečer nasvetovali več v klubu dogovorjenih dostavkov. Pri odstavku gledé podpiranja avstrijsko-ogrskega „Lloyda“ in podonavske parniške družbe poudarjal je dr. Klaič potrebo podpirati tudi trgovsko mornarico, in nasvetoval naslednji dostavek:

„Z veseljem bomo pozdravljali tudi vsako vladino odredbo, ki bode na to merila, da se trgovska mornarica obvaruje pred daljšim propadanjem, da

se olajša ladijam izprememba jader v parne stroje in našim primorskim prebivalcem ohrani najvažnejši vir njihovih prihodkov.“

To je gotovo jako važno gospodarsko vprašanje za naše vrle Primorce, pa tudi važno za cesarsko mornarico, ki ravno iz onih pokrajin dobiva svoje najboljše, prej že pri trgovski mornarici izvežbane ljudi, zato se nasvetu Klaičevemu niso mogli upirati ni Poljaki, ni levičarji, ampak mu pritrdili soglasno, zlasti ker ga je podpiral tudi grof Franc Coronini s svojo pri levičarjih jako veljavno besedo.

Tudi drugemu nasvetu poslanca dr. Klaiča ni bilo lahko mogoče ugovarjati. Prestolni govor namreč omenja, da bode vlada podpirala izvršitev in dopolnitev železničnega omrežja in grajenje lokalnih železnic. Poročevalec je pa v svojem načrtu omenjal samo lokalnih železnic, zato je Klaič zahteval, da naj se sprejme tudi dostavek gledé dopolnitve železničnega omrežja, ker so zlasti južne dežele gledé železnic še jako na slabem in nimajo nobene zveze z drugimi deželami.

Poslanec Šuklje je podpiral nasvet Klaičev, rekši, da je v adresi v tej zadevi res neki pogrešek. Prestolni govor omenja dopolnitve železničnega omrežja, adresa pa ne, in vendar more le država izdelati železnice, kakoršne so n. pr. železnica iz Loke v Divačo, iz Celovca čez Karavanke in dalmatinske železnice. Zato predlaga, da naj se nasvet Klaičev sprejme v poseben oddelek, ki naj se glasi:

„Od Vašega Veličanstva premilostljivo obljubljena udeležba države pri dopolnitvi železničnega omrežja bode na novo oživila nade zlasti onih dežel, na katere se doslej ni moglo primerno ozirati, in poslaniška zbornica željno pričakuje dotičnih vladnih predlog.“

Ta dostavek je obveljal brez ugovora, ravno tako dodatek Meznikov, da naj se omenjajo tudi vodna pota.

Veliko slabše se je godilo desniškim poslanecem pri drugih dodatkih. Mladočeski poslanec dr. Kaizl je namreč poudarjal, da ne bo mogoče oskrbovati uprave železnic iz središča, ako obvelja načelo, da se polagoma podpravijo važnejše železnice. Predlagal je torej dodatek, da bo treba v tem slučaju decentralizirati upravo in vodstva nastaviti po raznih deželah. Poljaki že od nekdaj zahtevajo tako decentralizacijo za gališke železnice. Človek bi bil torej mislil, da bodo pritrdili temu njim tolikanj ugajajočemu predlogu; ali Bilinski se je ustavil temu nasvetu, češ, da je jako velikega političnega pomena in da ne gre političnih vprašanj poudarjati v adresi, in Poljaki in levičarji so pri glasovanju soglasno podrli ta predlog. Desniške poslance je to soglasje jako osupnilo, ker so iz tega sklepali, da je združenje Poljakov in levičarjev dognana stvar.

V tej sodbi jih je še bolj potrdila razprava o neki drugi stvari. Pri odstavku gledé dunajskega mesta, kateremu se obeta zdatna državna podpora za mestno železnico in za vravnvanje Dunajice, predlagal je dr. Kaizl dostavek, da naj se enaki oziri jemljejo tudi na druga večja mesta. Princ K. Schwarzenberg je omenjal, da pogreša v dotičnem odstavku vzroke, zakaj se dunajskemu mestu dovoljuje tolika pomoč, in da je dr. Kaizla dostavek čisto pravičen. Tudi Klun se je pridružil predgovornikom in poudarjal, da potrebujejo ne samo Dunaj vsled svojega razširjenja, ampak tudi druga mesta iz drugih vzrokov zdatno državno podporo. V vzgled je omenjal Ljubljane in ljubljanskega močvirja, ki ga bo treba osušiti in v ta namen ponižati strugo Ljubljanice ne samo na barju, ampak tudi skozi mesto. Dežela in mesto ljubljansko nikakor ne moreta izvršiti tega ogromnega dela sama, treba bo jima zdatne državne podpore, zato je prav, da se v adresi sprejme dostavek dr. Kaizla. Levičarji in Poljaki so se z vso silo upirali temu predlogu; Javorski je omenjal, da drugod ni pričako-

LISTEK.

Nedeljske misli.

XXVII.

„Slovenec“ nima sreče, tugovali bi lahko z g. Stritarja vsklikom, ko bi bil ljubljanski „rotovž“ jedino pribežališče propalih kandidatov v tej dolini slovenskih solz in jedina „pauca“, kjer se zdravijo epidemiške bolezni po pravi in nepravni časti in slavi. Tako pa se tolažimo vsi „okloftani“, na cesto vrženi in iznenađeni volilci in propali kandidati, da se bomo zabavali vse dolgo leto, ako ne na rotovžu samem, vsaj na vseh potih, ki vodijo na „rotovž“, in teh baj je ni malo. Ko je pel Schiller: „Denn jede Strasse führt an's End' der Welt“, gotovo ni mislil tedaj, da bode na ljubljanski rotovž vodila ob volitvah samo jedna cesta, katera se je posipala osobito letos z gramozom največjega „kalibra“ sumničenja in obrekovanja. Zaradi tega upamo, da si gg. mestni očetje lahko prihranijo isti budgetni znesek, ki govori o „céni gramozovi vožnji“ v minulih dobi v bodoče popolno, saj oni bodo hodili po samih „rožicah“, katere so si cepili pri zadnji volitvi, mi navadni ljudje smo pa „blata“ že vajeni pred in med volitvami ter po volitvah.

Zaradi tega pritrjujemo popolno najnovejši Bismarckovi politiki: „Quieta non movere!“

Slavni mož čuti zdaj sam, ko puši najhujši opozicijski „tobak“, da mu ohrani oslabele živce v ravnotežju, kaj se pravi „otožen mir“ in kako se maščuje slikanje terorizma na steno, akoravno se mora zahvaliti samo njemu za nervozen svoj „Tusculum“.

Tudi mi „Slovenci“ smo čutili že več potov, koliko nam je koristil naš neprestani boj, in stoprv ko smo osiveli z bojnimi „trskami“ v rokah, počuli smo se, da je najboljše za nas in naše nasprotnike: „Quieta non movere!“

Nekateri naši proroški duhovi so čutili baj je že dlje časa, da visi nekaj jednakega v političnem zraku in morda baš zaradi tega, namreč zaradi preljubega „šestletnega miru“ v državni zbornici je divjal ob letošnjih državnoborskih volitvah takov vihar in krik.

„Quieta non movere!“ nam bodo morda dogovarjali naši gg. poslanci, ko jih bomo tehtali čez dva meseca na svojih narodnih tehtnicah, in prepričani smo, da se letos ne vrnejo oni brez „teže“ domov, saj ima „quieta non movere“ baj ugodne nasledke za shujšano naše politično telo.

Osobito naš „devetnajsti“ odstavek, ki je še vedno suh, kakor trska, samo zaradi tega, ker mu ne privoščimo noč in dan miru ter mu razburjamo živce, bode se „obredil“ brez dvoma v bodoči šest-

letni dobi, ko ga bodo zibali naši gg. varuhi v lipovih zibelkah in mu prepevali:

„Ajaj tutu, ajaj lepo,
Le spanekaj sladko,
Sicer ni miru!“

Da se bode prepevala ta blagglasna narodna po Dunaju in zunaj Dunaja in tudi na ljubljanskem rotovžu, kjer ni baj nobenega moža več, da bi ob desetih dopoldne zibat hodil, kažejo nam volitve državnoborskih poročevalcev.

Gosp. Šuklje je bil baj že odločen za poročevalca o ljudskih šolah, morda tudi slovenskih, a ker se je zvedelo, da bi poslednji morda preveč povedal, odškodovali so ga naposled s poročilom o tobaku. Isto poročilo nam začasno še ne pové, o kakovem tobaku bode poročal, ali o onem za „nos“ ali pa le o štirikrajcarskem knastru za miro-ljubno dolgocevnno pipo.

Radovedni smo torej o tem poročilu in sploh o „tobaku“, s katerim se bode „kadilo“ letos v državni zbornici, ali pa kateri bomo pušili mi, ko se vrnejo naši gg. delegati s „tobakom“ domov, a o tem smo prepričani, da kolikor bolje se bode kadilo po zbornici, toliko slabše bomo „kadili“ mi doma iz dolgih in kratkih političnih vivčkov samo zaradi ljubega miru.

„Quieta non movere!“

Swiftijanec.

vati takih razmer, kakoršne so na Dunaju, da se dotični oddelek adrese popolnoma ujema s prestolnim govorom in da je poročevalec ta odstavek sprejel iz naklonjenosti do dunajskega mesta, ki bi ne imel nobenega pomena, če se pri tej priliki omenjajo še druga mesta. Enako sta govorila tudi Abrahamovič in baron Chlumecsky, ki je trdil, da mora državni zbor že sam po sebi povsod dovoljevati zdatne podpore, kjer vravnovanje vodi, osuševanje močvirja itd. prizadeva velike denarne troške. To izjavo so si naši poslanci zapomnili, da gospode primejo za besedo, kadar pride na vrsto razgovor glede osuševanje našega barja. Trojan, Klun in dr. Kaizl so zavračali nasprotnike in kazali, da sami sebi nasprotujejo, če se temu odstavku upirajo, ker je to važno gospodarsko vprašanje, ali vse je bilo bob v steno, in predlog doktor Kaizlov zavržen.

Iz teh dogodkov so desniški poslanci sklepali, da so se Poljaki popolnoma združili z levičarji. Ko so šli torej ob 10. uri zvečer iz odsekove seje domov, niso bili nič kaj zadovoljni in veseli ter so komaj pričakovali večeršnjega dne, ki je imel pokazati, ali so njih sodbe o zvezi Poljakov in levičarjev opravičene ali ne. Ob 11. uri dopoldne se snide adresni odsek in reši več oddelkov adresnega načrta brez posebnih ovir. Nekoliko razgovora bilo je le pri trgovinskih zvezah, pri katerih je doktor Kaizl trdil, da sega dotični odstavek dalje, kakor prestolni govor in da ni treba posebej omenjati zveze z Nemčijo. Ali tem nazorom so se odločno ustavljali poslanci Šuklje, Demel, Herbst in poročevalec Bilinski in predlog dr. Kaizla bil je zavržen z veliko večino. Ravno to se je zgodilo z njegovim dostavkom glede vravnovanja denarne valute, ker se je od vseh strani poudarjalo, da bi bilo nevarno to naravnost povedati, in da bi od tega dobiček imeli samo borzijanci. Tudi nasvet njegov glede predručenja davkarstva je bil odklonjen, pač pa sprejet dostavek Dipaulijev, da naj se skrbi za skupno zbirko davčnih postav.

Do tu je šlo vse dobro in gladko med Poljaki in levičarji; ko pa pride na vrsto odstavek o šolstvu, razbilo se je to prijateljstvo in konec je bil prijetnih sanj, v katerih so se zibali nemški liberalci. Pri tem odstavku je konservativni poslanec Styrcea nasvetoval dodatek, da naj se ne razširi samo vseučilišče v Levovu, ampak da bode vsled zboljšanja financ menda mogoče tudi v drugih deželah ustrezati željam po ustanovitvi novih in razširjanju obstoječih učilišč. Nad tem dostavkom se ni nihče spodikal in je obveljal brez ugovora.

Vse drugače pa je bilo z dostavkom, ki ga je Plener pri tej priliki predlagal v imenu svojih tovarišev in v katerem je zahteval, da naj se šolske postave ne spreminjajo, ampak da naj se jim pusti čas za blagodejni razvitek. Ta predlog bil je Poljakom prehud; oni imajo domače šolstvo v svojih rokah in ga hočejo razvijati po potrebah svoje dežele. Bili so v deželnem zboru že sklenili tak zakon, ki pa ni dobil Najvišjega potrjenja, češ, da je v nasprotju z državnim šolskim zakonom. Oni torej nikakor ne morejo pritrditi predlogu, da naj šolski zakon ostane, kakoršen je. To so odločno poudarjali poljski poslanci grof Stadnicki, Madejski in Bilinski, ter strmečim levičarjem razodeli, da za predlog Plenerjev ne morejo glasovati, ki je bil res tudi zavržen z 20 glasovi proti 15. S tem je bilo prijateljstva med Poljaki in levičarji konec, in Plener je takoj naznanil odseku, da izroči s svojimi tovariši posebno addresso, ki jo hoče koncem razprave predložiti načelniku.

Po tej izjavi bi bil odsek morda še v isti seji rešil celo addresso, ko bi se ne bil pripetil neljub slučaj, ki je nekoliko poparil desniške poslance in ogrenil njih zadovoljnost zaradi razdvoja med Poljaki in levičarji. Dr. Steinwender je namreč predlagal poseben odstavek, v katerem se poudarja prizadevanje državnega zbora za čedalje večji razvitek svobodnih naprav, za splošno volilno pravico itd. Nekaj desniških poslancev je bilo šlo ravno iz sobane, nekateri niso dobro vedeli, kaj obsega Steinwenderjev predlog in tako je prišlo, da je bil sprejet s 15 glasovi proti 14. Poljaki so bili vsled tega silno iznenadeni, ker odločno oporekajo neposrednim volitvam v kmečkih občinah in splošnji volilni pravici, in Bilinski je takoj naznanil, da v tem slučaju ne more več poročati in da odloži poročevanje. Zadrega je bila velika, ali ni trajala dolgo. Ko so se namreč vrnili nekateri poslanci, stavil se je predlog, da se o ravnokar storjenem sklepu vnovič razpravlja. Ta

razprava se je po želji Poljakov nadaljevala pa še le v večerni seji, v kateri je bil Steinwenderjev predlog po ustnem glasovanju zavržen s 17 glasovi proti 15. Pri glasovanju so bili odsotni: Coronini, Romanczuk, Trojan. Poslanec Romanczuk je prišel, ko se je glasovanje bližalo h koncu in bi bil rad oddal svoj glas, pa se mu je reklo, da po opravljenem redu to ne gre. Steinwender predlagal je zvečer pa še neki drug dodatek, v katerem od vlade zahteva, da ne sme storiti nobenega koraka, vsled katerega bi se premenilo sedanje narodno stanje. Pa tudi ta predlog je padel, ker so zanj glasovali samo levičarji.

Za njim je prišla na vrsto prevažna stvar o

narodni ravnopravnosti.

V imenu konservativnega kluba nasvetoval je poslanec Šuklje naslednji dodatek:

„K sredstvom za pospeševanje blagostanja dežel in za doseg in utrditev narodnega miru je brez dvoma prištevatil uresničenje avstrijskim narodom v temeljnih zakonih zagotovljene ravnopravnosti. Najzvestejše udani poslanci z živahnim veseljem pozdravljajo na to ozirajoče se besede Vašega Veličanstva in z njim združujejo trdno upanje, da bode vlada v polni meri zadostovala dotičnim določbam temeljnih državnih zakonov.“

Enaka predloga stavila sta Kaizl in Mežnik.

Razven Šukljeta govorili so za ta predlog še Kaizl, Trojan, Schwarzenberg, Mežnik in Klaić ter priporočali zlasti Poljakom, da naj pritrdijo temu dostavku in da naj se ne bojé besede „narodna ravnopravnost“ kakor junec rudeče rjuhe; toda zastoj je bilo sklicevanje na to, da prestolni govor sam dobrohotno omenja narodne ravnopravnosti, da so Poljaki leta 1879 in 1885 pritrdili še veliko odločnejši zahtevi narodne ravnopravnosti; poslanec Madejski je v imenu Poljakov naznanil, da oni temu predlogu ne morejo pritrditi. Šuklje je zahteval glasovanje po imenih, pri katerem je bil njegov dostavek zavržen z 21 glasovi proti 14. Poljaci so glasovali z levičarji. S konservativnim klubom sta za predlog glasovala oba mladočeška poslanca, pa Rusin Romanczuk in grof Coronini. Šuklje je naznanil, da v imenu manjšine svoj predlog stavi tudi v zbornici. Poslednji oddelki adrese so obveljali brez ugovora, potem je še Plener prečital in načelniku izročil addresso, katero hočejo levičarji v imenu manjšine predlagati.

Glede poljskih poslancev je upati, da se pred razpravo v zbornici, ki se prične 8. maja, dogovoré in sporazumé s konservativnim klubom, ker bi bilo sicer mogoče, da bi ne bila sprejeta nobena addressa. Odklonitev raznih od konservativnih poslancev nasvetovanih dostavkov opravičujejo s tem, da bi bili morali sicer sprejeti tudi kak nasvet levičarjev. Da bi jim torej levičarji ne mogli oponašati strankarstva, sklenili so v odseku raje odkloniti vse nasvete. Da so mnogi med njimi odkritosrčni zavezniki desnice, je znano, a ravno tako znano je, da jih je mnogo za tesno združenje z levico. Skušnja v adresnem odseku jih je menda zmordila in podučila, da se nimajo od levičarjev ničesa nadejati in da imajo prave in zanesljive zaveznike le na desnici.

O današnji javni seji, ki je trajala do dveh popoldne, poročam prihodnjič in danes le dostavljam, da bo prihodnja javna seja v sredo 6. maja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. maja.

Notranje dežele.

Adresa. V notranji politiki sedaj vse zanimanje nase obračajo adresni načrti in pa posvetovanja adresnega odseka. Vsak list hoče povedati svoje mnenje o raznih adresah. „N. Fr. Pr.“, ki še nedavno ni vedela, ali bi se navduševala za skupno addresso vseh klubov ali ne, sedaj zmatra tako addresso za otročarijo. Ko bi se addressa jednoglasno vsprejela, bi to ne bil čin patrijotizma, temveč bi se le spolnila vladna želja. Sedaj se gre za to, da se dobi večina, ki bi izvela prestolni govor, ali z addresso se to ne dá doseči. Če bi pri adresi tudi stranke zatajile svoje želje, vendar bi se s tem nič ne spremenile. — „Neues Wiener Tagblatt“ priznava, da se je Bilinski izognil pri sestavljanju adrese vsemu, kar bi utegnulo žaliti Nemce, ali vendar misli, da liberalna stranka ne more za addresso glasovati in to zaradi tega ne, kar je v adresi. Vladnim listom pa addressa ne ugaja, ker obsega vse, kar more zjedinejati zmerne elemente. Pravijo, da je jako umešno sestavljena, ker zanjo lahko glasujejo vse stranke, ne da bi morale zatajiti nazore svoje. Dunajski „Tagblatt“ pa misli, da bi desničarji lahko glasovali

tudi za Plenerjeve dostavke in bi s tem levico še le spravili prav v zadrego, ker je pokazala, da ne mara glasovati za nobeno addresso vkupé z grofom Hohenwartom. „Vaterlandu“ pa addressa nikakor prav ne ugaja, ker premalo naglašá verski in narodni moment. Naravno je, da z adresnim načrtom ne more biti prav zadovoljna niti desnica niti levica. Poljaki so pa v odseku pokazali, da so letos glede verskonravne odgoje drugačnih misli, nego so bili lani. „Deutsche Zeitung“ se pa zdi, da načrt nema prav nobene barve. O mladočeški adresi pa pravi ta list, da niti načrt za addresso ni, kajti vsak tak načrt mora biti tako sestavljen, da je vsaj malo upanja, da se dobi zanj večina. Podoben je mladočeški načrt popolnoma kakemu članku v „Národnih Listih“. „Deutsche Zeitung“ tudi misli, da Mladočehi sedaj, ko so predložili addresso, ki je naravnost v nasprotju z načrtom Bilinskega, tudi glasovati ne morejo več za addresso desnice in je torej še vprašanje, kje se bode za Bilinskega načrt dobila večina.

Vnanje države.

Bolgarija. Bolgarski ministri in nekateri drugi dostojanstveniki dobili so pretilna pisma, v katerih se jim sporoča, da je narodni odbor, ki si je postavil za nalogo, osvoboditi Bolgarijo tujega pokroviteljstva, obsodil jih na smrt. — Ta pisma pa neso napravila posebnega vtisa, ker le dokazujejo, kako malo vpliva ima protivladna stranka, da se že poslužuje takih sredstev. Kake ustaje že več ne more napraviti, zato je pa po vzgledu anarhistov jela posluževati se zavratnih napadov in pretenj. Čuditi se le moramo, da se še dobé ljudje, ki simpatizujejo s tako stranko. — O preiskavi proti morilecem finančnega ministra ni nič slišati. Najbrž ni posebnega obelodanila. Morilci so v inozemstvu v varnem zavetju, sofijskih sokrincev ni lahko najti. Skoro vse zaprte osebe so že izpustili. Jediní, o katerem je skrivda malo bolj dokazana, je bivši bolgarski diplomatski agent v Bukarestu Vladičarov. Zanimivo je, kar se govori o ovadbi tega moža. Ovadil ga je baje Jakobson, kateri je dolgo let bil ruski vohun v službi poslanika Hitrova. Poslednji čas je pa baje ta mož se nekaj sprl z Rusi in se je ponudil bolgarski vladi ter takoj ovadil diplomatskega agenta. Če je to res, je bolgarska vlada dobila na svojo stran moža, ki jej bode lahko marsikaj pojasnil. Seveda preveč zaupati mu ne bode smela, ker se kedaj tudi utegne njej izneveriti. Mogoče je pa tudi, da Jakobson niti iz ruske službe izstopil ni, temveč se je le približal Bolgarom, da bi kaj ložje poizvedel. V tem slučaju pa najbrž ne bode dosegel svojega namena, ker Stambulov je jako previden mož in se ne bode dal z lepa zapeljati na led.

Kraljica Natalija je grofu Hunyadu menda odgovorila, da z lepa ne zapusti Srbije, temveč hoče počakati, da jo iztirajo s silo. Gotovo bi radi pustili tudi kraljico v deželi, da le ona ne zbira okrog sebe vedno vladnih nasprotnikov. Garašanin in drugi naprednjaki so kaj čisto pri nji v gosteh in kujejo razne naklepe proti vladi. Javno se kraljica v politiko ne meša, ali skrivaj pa vedno dela, kako bi mogla dobiti kak vpliv na vladanje.

Rusija. Veleposestniki v Rusiji tako hitro propadajo, kakor nikjer drugod. Če pojde tako dalje, kmalu ne bode skoro nobenega ruskega bogatega kneza. Te dni je „Gosudarstvenni dvorjanski zemeljni bank“ naznanil, da se proda nad tisoč velikih posestev, ker lastniki ne morejo izpolniti svojih dolžnosti. Ta posestva so prva, ki jih ta banka proda po javni dražbi, ali za njimi pridejo, kakor se govori, kmalu druga na vrsto. Vlada se je jako prizadevala, da bi ohranila te veleposestnike, ali nikakor se ni dala preprečiti ta velika gospodarska kriza. Dobro je le to, da v Rusiji ne smejo židje posestev kupovati, kajti inace bi bila kmalu vsa boljša posestva v židovskih rokah. Naravno je, da ima banka sedaj veliko skrb, kje bi dobila kupcev nakrat za toliko posestev, če jih nečejo prodati za slepo ceno. Kmetje so tudi preubožni, da bi mogli kupovati veleposestva. Največ posestev bodo najbrž pokupili bogati trgovci. Da je prišlo do tega poloma, kriva je nekaj zapravljivost in slabo gospodarstvo, nekaj pa tudi narodnogospodarska borba z Nemčijo. Ruski listi so tedaj sicer zatrjevali, da Bismarck Rusiji škodovati ne more in res se je pokazalo, da bode od te borbe le Nemčija imela škodo. Slabi nasledki te borbe se pa v Rusiji sedaj začinjajo prikazovati. Omeniti pa moramo, da mi vesti o prodaji ruskih veleposestev nismo posneli iz kega nemškega lista, temveč iz ruskega časopisa, izhajajočega v Peterburgu, kateri je gotovo dobro poučen o ruskih razmerah.

Rusija in Nemčija. Car bajé letošnjo jesen obišče nemškega cesarja. Car bode nekda stanoval na gradu Babenberg pri Potsdamu, kateri grad že sedaj popravljajo.

Nemčija. Govori se, da bode bavarska vlada predlagala v zveznem svétu, naj bi se v Nemčiji vsaj dopustil red redemptoristov. Ta red so v Nemčiji prepovedali na podlagi zakona proti jezuitom, ker je po mnenju nekaterih liberalnih politikov podoban jezuitskemu redu.

Francija in Rusija. Da se Francozi vedno bolj zanimajo za Rusijo, dokazuje to, da se letos

(Dale v prilogi.)

la dveh pariških velikih šolah predava ruska zgodovina. Ta predavanja so pa tudi jako dobro obiskovana. Poslušati hodijo ne le dijaki, temveč tudi mnogi drugi učeni možje, celo nekateri starci. To zanimanje je tem pomenljivejše, ker Francozi niso prijatelji narodopisja in se sploh malo brigajo za druge narode. Pomenljivo je pa tudi v političnem oziru, ker simpatije za Rusijo imajo v prvi vrsti le političen povod, ker v Parizu vidijo v Rusiji svojo zaveznico proti Nemčiji.

Severna Amerika. Na banketu ameriške lige za varstvo carin je znani Mac Kinley jako proslavljati sedanji carinski tarif in izrekel nado, da se vsaj deset let ne bode drugače premenil, nego če bi se carina še povišala. Ta mož pa seveda dela račune brez krčmarja. V novi zbornici republikanska stranka ne bode imela več večine. Demokratje so pa že pri volitvah obetali pomanjšanje carin. Nova večina bode torej najbrž prisiljena, že zaradi svojih volilcev carino vsaj nekoliko znižati.

Izvirni dopisi.

Iz Cerkelj, 30. aprila. Preteklo nedeljo se je iz Senčurja k nam priklatil stekel pes. Oklal je štiri otroke (neko deklico na vratu) in tri pse. Groza je bila velika. Posestnik H. je streljal za njim ter mu odbil zadnjo nogo. Vendar mu je pes ušel ter potem živel še celo noč, v ponedeljek ga je drug strelec popolnoma končal. Ko ga je gosp. živinozdravnik iz Kranja preiskaval, našel je v njem več ostankov podplavov. Stekel pes rad take reči požira. Gospod župan je vse potrebno ukrenil, da se nadaljne nesreče zabranijo. — Včeraj smo slučajno zvedeli, da je „Slovenski Narod“ prinesel iz Cerkljan telegram, v katerem slavo poje ljubljanskim volilcem zaradi zadnjih volitev v mestni zbor. Kdor je brzojavil, brzojavil je v svojem imenu. Cerkljanom se pač ni treba vmešavati v volitve ljubljanskega mesta.

Nam bi bilo prav vstreženo, ko bi se napravila nova cesta skozi Vodice v Ljubljano. Dosedanja cesta, ker je ob njej železnica, nič ne velja, konji se preveč plašijo. Vložila se je po prizadevanju g. H. prošnja za novo cesto na deželni zbor, podpisana so domače in sosedna županstva. Upamo, da se želja s časom uresniči.

Še nekaj. Nekdaj je bila poštna zveza med Cerkljami in Kamnikom. Pozneje se je opustila, ne vemo zakaj. Ali bi ne bilo dobro, zdaj jo zopet ponoviti? Odkar je kamniška železnica dodelana, so se razmere predrugačile, Kamnik se povzdiguje, zveza bi bila za obe strani koristna. Naj bi se storili tudi v tem oziru potrebni koraki.

Iz Prage, dne 28. aprila. (Razgled po naši jubilejni izložbi.) Do otvorjenja jubilejne izložbe naše imamo torej še pičlih štirinajst dni. V 15. dan maja otvorjena bode izložba slavnostno v prisotnosti nadvojvode Karola Ludovika, ki dospé v Prago dne 14. maja popoldne ob 3. uri in bode zastopal Nj. Veličanstvo cesarja.

Ž njim pridejo tudi minister Pražák, trgovinski minister in drugi dostojanstveniki. Cesar bode izložbo obiskal tri tedne pozneje v spremstvu ministerskega predsednika grofa Taaffeja, ki je zajedno češki veleposestnik; dalje pride sèm minister vnanih zadev, grof Kálnoky, in ogrski minister Barocz. Vrh tega obiščejo izložbo tudi poljski državni poslanci „in corpore“.

Delo na razstavišču v poslednji dobi hitro napreduje vzlic slabemu vremenu; največja in najvažnejša poslopja so že dograjena, a tudi poslopje za mednarodni oddelek patentov in izumitev bode 30. t. m. izročeno svojemu namenu. Najzanimivejše in najveličajnejše poslopje je glavna obrtna palača, katera obseza 12.000 štirijaških metrov.

Orjaški vspeh svoj ima osobito zahvaliti izložba — neudeležbi Nemcev, koja bode torej pravi jubilej čeških rok! S tem je baš zadobila tipično in karakteristično znamenje, kajti ona bode reprezentacija izdelkov srednjih krogov — češkega rokodelstva in malega obrtništva, dasi bode veleindustrija zastopana impozantno. Vsak Čeh bode uvidel, da dobí domá vse izdelke v tej kakovosti, in mnogo ceneje, nego iz tujine, kar pa doslej ni vedel, kajti kot mali obrtnik ni imel dosti kapitala, prilike in sredstev za reklamo, da bi izpostavljaj prednosti svojega dela javnemu občudovanju.

Že pred letom dnij so počeli meriti in zemljo odkopavati, da bi na prostoru 300.000 štir. metrov imeli planote blizu toliko, kolikor jo je imela ogrska izložba, to je, 35.000 štir. metrov. Toda ogrska dobivala je vsestranske podpore, država

je zánjo žrtvovala milijone, da bi Ogrska blestela pred Evropo. Med tem je pa izložba naša kar rasla pod rokami, in danes je zagrajeno 74.000 štir. metrov prostora, 4000 več, nego ogrska. In da bi bil odbor vsprejemal vsa priglasila, Bog vedi, kam bi prišli.

Istotako so dovršeni že vsi zasebni paviljoni, večinoma zelo obširni, dragoceni in sijajni; število njih je nad 107, in takih, s kakoršnimi se doslej ne more ponášati nobena deželna, da, marsikatera svetovna izložba ne. Število razstavljalcev je nad 6000, ne vštévši v to posamične razstavljalce v umetelskem in starinarskem oddelku. Samo v teh dveh oddelkih je nad 4000 izloženih predmetov. Dunaj bi nas bil rad zasipal s svojimi izdelki, in bi bila torej izložba lahko še jedenkrat tako velika, toda Čehi so gledali na načelo, kar se je pogrešalo še na vsaki izložbi, to je, da je vse domač izdelek. Da, celó „balon captiv“, kojega bode vodil tujec, je do poslednjega žrebja in stroja izgotovljen v tukajšnjih delavnicah in tovarnah. V tem balonu bodo Pražani lahko splavali v zrak 500 metrov visoko.

Zlasti ponosno se povspenjajo na razstavišču paviljoni kneza Ad. Schwarzenberga, veliko poslopje družbe praških pekov, kojih novošegni stroji bodo neprestano pekli sveže pecivo ter je pošiljali v pokuševalnice in restavracije; dalje mobilna vojaška pekarna, paviljoni grofa Buquoya, kluba čeških turistov v podobi starega gradu s stolpki, vsa uredba premogokopnih jam, poslopje za chamottovo blago, veliki paviljon sladkórarjev, pred kojim postavljajo v posnetku 21 metrov visok „štok“ sladorja, napodabljenje letnega pridelka sladorja na Češkem, dalje palača pribramskih rudnikov in železarske družbe, Roubičkov prenosni ameriški dom iz valjane pločevine, krasna restavracija meščanskega plzenjskega pivovara, dom berounskih apnenic, tukajšnjih plinar in mlinarski paviljon, dalje poslopja grofa Thuna, Slika in Černina, Fuchsova in Vilimkova tiskarna, kjer se bodo tiskala za dōbe izložbe založna dela, veličajni paviljon „Obrtnijske banke“ in čeških založen, dragoceno poslopje Hanovskega princa, podolske cementarne, veliki atelier fotografov-amaterjev, nekoliko etablisementov za koncerte, fonografska izložba in Ringhofferjev hladil, koji bode v soparnih dnevih hladil vročino v strojnici, paviljon tvrdke Nováka in Jahna za izdelovanje ledú in američanska pivnica Prochazkova iz Brem i. dr. Tik glavnega vhoda industrijske palače očesu lagodí umeteljsko izgotovljeni paviljon listov „Politik“ in „Česke“ a „Národne Politike“.

Gledé zabav in gibanja v izložbi bode pred osrednjo palačo dopoldne korso okolu nebrojnih kavarn, vrtov in glasbenih paviljonov, zvečer bode pa vse mrgolelo in gomzelo okolu čarobno svetle fontane v lipovem drevoredu električno razsvetljene, in okolu pokuševalnic. V slednjih bode prodajalo izdelke 64 izložnikov, na Dunaju jih je bilo samo — 12, in ta prostor bode dalje obsezel elegantne pivnice, vinarne, jedilnice, cukrarnice in čajnice.

Zvečer bode prekrasno razstavišče razsvetljevalo 250 obokanih lamp in 2000 žarnic, ne vštévši v to zasebnega osvetljevanja; dalje bode zvečer osvetljevana sosedna palača, kjer so postavljene prelepe orglje, s kojimi se odpré prost vstop.

(Dalje slédi.)

Dnevne novice.

(Presvetla cesarica) se je včeraj dopoldne pripeljala s Krfa v Miramar in zvečer s posebnim vlakom odpeljala na Dunaj. V Ljubljano je prišel vlak včeraj ob 10 uri 4 m., kjer se je ustavil pet minut, da so premenili stroj.

(Iz Zagorja) se poroča, da so včeraj delavci praznovali. Danes se je z brzovlakom odpeljal v Zagorje oddelek orožnikov.

(Poročil) se je danes g. Ivan Kosler z gospico Olgo Koslerjevo. Sinoči so tem povodom na griču nad Šiško streljali s topiči in spuščali rakete. Vsled prvih strelav je bilo sklicano gasilno društvo, ker so mislili, da kje gori.

(Obešenega) so našli, kakor smo že sporočili, dne 24. aprila v gozdu „Preval“ pri Selcih tik steze, ki vodi v Nemilje, orožnika Matijo Mihelčiča iz Železnikov. Iz Sele se nam dodatno poroča, da se je nesrečnež obesil ali bil obešen na jako čuden način, in sicer na drobnem, komaj 1 meter visokem brezovem drevesu; okolu vratu je imel šibko bre-

zovo vejico in skoraj s celim životom je ležal na tleh. Mogoče, da se ni sam obesil, ker pri mrtvecu neso našli njegovega službenega plašča, ure z verižico, noža in tudi ne denarnice. Morda bode preiskava kaj spravila na dan.

(Ustrelil) se je včeraj popoldne v svojem stanovanju na Resljevi cesti komptoirist kranjske industrijske družbe, R. Šetina, ker je bil odpuščen iz službe. Truplo so prenesli v mrtvašnico pri svetem Krištofu.

(Iz Polja) pod Ljubljano se nam poroča: V noči od 28. do 29. aprila se je obesil v gozdu tik Zaloga železniški delavec Fr. Žabjek. Nesrečnež je bil udan žganju in, kakor pripovedujejo, bil je pijan tudi prejšnji dan pred samomorom. Clovek bi mislil, da bode taka nesreča zmočila ljudi. A temu ni tako. Isti, ki so nesrečneža zagreblji, pogovarjali so se zopet o škodljivem žganju. V obče nekoliko pač pojenjuje žganjepitje. — Velika nesreča se je prigodila posestniku Joštu iz Češnjic od Sv. Lenarta. Šel je v gozd sekat borovce, seboj je vzel tudi devetletno hčerko. Prvo drevo, katero je posekal, pade tako nesrečno na deklico, da je bila takoj mrtva. — Letos je kebrovo leto. Ti snedeži so se prikazali že v tolikem številu, da je groza; škoda bo zopet velikanska. — Veselili smo se lepega maja in šmarnic. Tudi pri nas se vrši ta lepa Marijina pobožnost. Zaradi tovarniških delavcev se pričinja v Polju zjutraj ob 3/4.5. uro. Upam, da bodo verniki vedno tako pridno dohajali, ko prvi dan. Le žal, da se ta pobožnost ne vrši vsak dan, kakor ljudstvo sploh želi, temveč le trikrat na teden. Častita gospoda duhovnika bi tej želji prav rada vstregla, da nesto odbijala dva vplivna moža. Morda bi se dalo to s tem doseči, da bi bile šmarnice zvečer, ko so delavci že prosti.

N. K.

(Ljudski shod) bode jutri dopoldne ob 9. uri v Schreinerjevi pivarni. Glavna točka dnevnega reda je „Osemurna delavna dōba“.

(Malo ptičev.) Prijatelj krilatih percev nam poroča z dežele, da je letos videti jako malo ptičev po vrtilih in gajih. Vzrok temu je v prvi vrsti minola dolga in ostra zima. Prijatelji ptičev naj bi torej varovali nedolžne živalice, ki oživljajo naravo in razveseljujejo človeka.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je radostno sprejela naslednje:

„Slavno vodstvo!

Vsprejmite danes Vam poslanih 100 gld., s katerimi pristopamo slovenski bogoslovci goriškega osrednjega semenišča v vrsto pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda, želeči, da bi jej mili Bog naklonil še mnogo prijateljev v prosep drage domovine naše. Vsled § 4. družbenih pravil prosimo — naj se uvrstimo med pokrovitelje z imenom: „Slovenski bogoslovci goriškega centralnega semenišča“.

Odličnim spoštovanjem

slovenski bogoslovci.

V Gorici, dne 18. aprila 1891.“

Slovenskemu svetu o ljubezni slovenskih goriških bogoslovcev do svojega rodú hvaležno poročajo — zanesljivo upamo, da bode blaga mladina — ta dar pošiljajoča — za vse naše slovenske nazore kedaj navdušeno delovala tam „v deželi rajskomili“; trdno upamo, da bo Bogu, cesarju in svojemu ljudstvu zuala tedaj zvesto ohraniti kraje: „Kjer narod biva še krepak, — In narod biva pošteni, — Ki svet ga še okužil ni, — Ki čas ga omehkužil ni!“

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Občinske volitve v Celji) so se vršile dne 27., 28. in 29. aprila. Izvoljeni so sami pristaši nemško-liberalne stranke. Slovenci se niso udeležili volitve.

(Litijsko pevsko društvo) priredi 7. maja (praznik Kristusovega Vnebohoda) koncert v prostorih g. Ljud. Treo-ta („na pošti“) na korist društvene zastave s sledečim vspevom: 1. F. S. Vilhar: „Narodna poputnica“, moški zbor. 2. Ant. Nedvéd: „V ljubem si ostala kraji“, četverspev. 3. Anton Foerster: „Pobratimija“, moški zbor z bariton-solo. 4. F. S. Vilhar: „Mornar“, samospjev s spremljevanjem na glasoviru. 5. Čveteroročno igranje na glasoviru. 6. Fr. Grbič: „Želja Slovenca na tujem“, moški zbor. 7. F. S. Vilhar: „Slovo“, bariton-solo in zbor s spremljevanjem glasovira. 8. Ant. Nedvéd: „Ljubezen in pomlad“, moški zbor s tenor-solo. 9. Iv. pl. Zajc: „Večer na Savi“, moški zbor. Vstop-

nina za ude 25 kr., z družino 40 kr., za neude 50 kr., z družino 70 kr. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi najuljudneje vabi ODBOR.

(Prememba v posesti.) Pehanijevo hišo v Florijanskih ulicah je kupil tukajšnji hišni posestnik g. Fran Bahovec za 7050 gld.

(Vspored) trodnevne cerkvene slavnosti o prihiti šeststoletnice prenešenja lavretanske hiše na Trsat: Dne 9. maja popoldne ob 5. uri hrvatska pridiga z blagoslovom. Dne 10. maja ob 5. uri zjutraj slovesna služba božja s slovensko pridigo. Ob 10. uri pontifikalna sv. maša in hrvatska pridiga. Popoldne ob 5. uri italijanska pridiga z blagoslovom. Dne 11. maja ob 5. uri zjutraj slovesna služba božja s slovensko pridigo. Ob 10. uri slovesna sv. maša s hrvatsko pridigo. Popoldne ob 5. uri hrvatska pridiga z blagoslovom. Dne 12. maja pred in po zaključku svečanosti „Tebe Boga hvalimo.“

Raznoterosti.

— Umrli je ruski časnikar Nikolaj Vasiljevič Šelgunov. Pokojnik je bil učen gozdar. Nekaj časa je bil profesor gozdarstva v lisinski gozdarski šoli, ali poslednjih trideset let se je bavil s časnikarstvom. Bil je neutrudljiv sodelavec velikega mesečnika „Russkaja myslj“ in je uredoval njen notranji oddelk pod naslovom „Očerki ruskoj žizni“. (Črtice ruskega življenja.)

— Kavkaške toplice. Rusija ima na Kavkazu mnogo izvrstnih toplic, ali vendar so dosedaj Rusi navadno hodili v toplice v Nemčijo. Da bi pripravili ljudi, da bi hodili v domače toplice, omislili so si sedaj železnice s posebnimi vagoni za prevažanje bolnikov na Kavkaz.

— Gagarinovo parniško društvo ima poslednji čas manj dohodkov, ker dela avstrijsko dunavsko parniško društvo močno konkurenco. Avstrijska konkurenca bode še hujša, če začne država podpirati dunavsko parniško društvo. Rusko društvo se bode potem moralo omejiti popolnoma na vožnjo po Dolenji Dunavi.

— Izseljavanje Italijanov v Ameriko se ni prav nič pomanjšalo, če tudi so v Novem Orleansu pobili Italijane. Dne 20. t. m. prišlo jih je v Novi York nič manj nego 1558, od katerih jih 20 ni dobilo dovoljenja, da bi se smeli izkrcati. V Novi Orleans prišlo jih je ta dan 450, ki so vsi prinesli velike nože s seboj. Tri so prvi dan zaprli.

— V Združene države izselilo se je od 1. julija 1890. do 1. februarja 1891. leta 264.065 oseb; med njimi z Nemškega 53.640, z Angleškega 39.684, iz Avstrije 36.004, iz Italije 30.062 itd.

— Največji velikoposestniki na Avstrijskem so: knez Schwarzenberg z 213.700 hektarji ozemlja, vladajoči knez Liechtenstein z 191.500, nadvojvoda Albrecht z 121.200, cesar z 80.800 hektarji.

— Loterija v Italiji. V Italiji je loterija jako razširjena. V letošnjem državnem proračunu so dohodki loterije postavljeni s 763 milijona lir. Posebno so poslednji vznemirljivi dogodki ljudstvo spodbudili, da še bolj stavi v loterijo. Ko se je izvedelo po Italiji, da se je razletela tovarna za smodnik v Rimu, so ljudje v loterije kar drli. Država je pa od tega imela dobiček, kajti nobena izmej števil, ki so se stavile na eksplozijo, ni bila izžrebana.

— Poštni promet na Avstrijskem. L. 1885 poslalo se je po pošti: 299 milijonov pisem; 70 milijonov dopisnic; 41 mil. tiskovin (brez časnikov); 11 mil. denarnih pisem; 13 mil. poštних nakaznic. — L. 1890. narasel je poštni promet na 353 mil. pisem, 91 mil. dopisnic, 49 mil. tiskovin (brez časnikov), 7 mil. denarnih pisem, 15 mil. poštних nakaznic.

Telegrami.

Dunaj, 1. maja. Shod delavcev v Pratru se je mirno vršil. Ob 6. uri zvečer so v vseh gostilnah peli delavsko pesem. Ob 9. uri je bil Prater prazen. — Iz Švice, Nemčije in Španije se poroča, da ni bilo nemirov. V Belgiji so delavci pač praznovali, a reda niso rušili. — V Gradcu sta bila dva delavska shoda, ki sta se mirno vršila. — V Trstu so delavci večinoma delali.

Dunaj, 2. maja. Cesarica pripeljala se je ob 7^{3/4} ure na kolodvor oberhetzendorfski. Srčno sta jo pozdravila cesar in nadvojvodinja Marija Valerija.

Dunaj, 2. maja. Dohajajoči telegrami konstatujejo, da je popolno mirno minol prvi maj v vsej Avstriji. Zborov in veselje se je včeraj udeležilo manj delavcev nego lani. Danes so začeli delati, kakor po navadi.

Rim, 1. maja. Zaradi anarhističkih govorov je bil shod razpuščen; pri tem je bil eden redar zaboden, dva orožnika in pet meščanov ranjenih. V Neapolji, Raveni in Florenciji so bili mali izgredi.

Rim, 2. maja. Pri včerajšnji manifestaciji ranjeni meščani danes umrli: umrl je tudi eden izmed desetih ranjenih redarjev. Vkupe so včeraj 200 oseb zaprli.

Geestemünde, 2. maja. Bismarck je izvoljen, dobil je 10.544 glasov, Schmalfeld pa 5486.

Pariz, 1. maja. Popoldne so prijeli do 100 oseb. V Clichy-ju so streljali na redarje. V nekaterih večjih mestih, posebno v Lyonu so se delavci sprijeli z redarji.

Pariz, 2. maja. Constans je dobil več pisem, v katerih se mu preti s smrtjo. Ob 11. uri po noči je bil popoln mir po boulevardih. Od prijetih oseb so jih 140 obdržali v zaporu. Demonstracije so bile letos večje nego lani. Povsod so se izvršile mirno izimši v Lyonu, kjer so demonstracije okrog delavske borze trpele v noč. Ob 1^{1/2} 10. uri zvečer so kirazirji nazaj potisnili 800 demonstrantov, ki so šli v sprevedu z zastavami. Demonstrantje jeli so streljati na vojake, pri čemer je bilo več ranjenih. V teku dneva v Lyonu ranjenih bilo je 10 vojakov in redarjev, koliko je pa ranjenih delavcev še ni določeno. 60 oseb so zaprli. V Fourmiesu poskusili so delavci s silo osvoboditi na mēriji zaprte, ranili so dva vojaka. Vojaki so streljali in ubili 7 oseb. 12 napadovalcev je ranjenih.

Povodom šeststoletnice prenešenja Božje hiše iz Nazareta na Trsat odide poseben vlak v soboto, dne 9. maja letos iz Ljubljane točno ob 12 uri 5 min. opoldne. Natančneje inserat.

Tuji.

30. aprila.

Pri **Maliču**: Zeman, trgovec, iz Kočevja. — Kroith, Mütz, inženir; Gübel, Knittl, Stoček, Schwarz, Wiessauer, trgovec; Fischer in Brill, potovalca, z Dunaja. — Herdlička, uradnikova soproga, iz Pontebe. — Križ iz Gradea. — Želensnikar iz Tržiča. — Petz, inženir, iz Beljaka. — Hanuš, nadlogar, iz Haasberga. — Koestler, trgovec, iz Dičina. — Wasserman in Fragnacomo iz Pulja.

Pri **Stonu**: Leiner s hčerjo iz Gorenje-Avstrijskega. — Kamersky in Langer izdelovalca glasovirjev, iz Celovca. — Eichler, Herman, Recht, Weill, Hardegger, Buresch, Rausch, z Dunaja. — Rukowina iz Hrvatske. — Marenetz, graščak, iz Zagreba. — Artusi in Brumetti iz Rovinja. — Širk iz Gorice. — Kuhar, notar. kaud., iz Radovljice. — Penca s hčerjo iz Mokronoga. — Engelberger, trgovec, s Krškega. — Bozon, trgovec, iz Lyona.

Pri **avstrijskem caru**: Polenšek, jurist, z Dunaja. Pri **Južnem kolodvoru**: Kalingar, učiteljeva hči, iz Novega Mesta.

Pri **bavarskem dvoru**: Osolnik iz Železne Kaplje.

Umrli so:

30. aprila. Janez Gorjanc, umirovljeni sprevodnik, 73 let, sv. Petra cesta 28, vodenica.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoča, vpešno učinkujoča, prebavne organe vrejujoča zdravilno sredstvo. — Cena steklenice 10 kr. (300—79)

Vremensko sporočilo.

Dan	Gas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu			
7. u. zjut.	740.6	11.2	brezv.	jasno	0.00
8. u. pop.	738.3	21.2	sl. svzh.	„	„
9. u. zveč.	738.5	13.5	sl. jzpad	„	„
Srednja temperatura 15.3°, za 4.0° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92 gld 65 kr
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16%	92 „ 70 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 85 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	996 „ — „
Kreditne akcije	301 „ 25 „
London	117 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 29 „
Cesarski cekini	5 „ 52 „
Nemške marke	57 „ 32 1/2 „

Tinktura za želodec.

(Tinctura Rhei Comp.)

lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic.

Jedna steklenica velja 10 kr. (60—12) (60—34)

Svojo bogato zalogo raznovrstnih vóz po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,

kovaški in podkovski mojster, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6, v Tönniesovi hiši. (8)

Adolf Vogel,

zavod za cerkvena dela Inomost, Trolsko,

se priporoča za naročila

kornih klopj, spovednic, klečalnikov, altarjev in prižnic,

v gotičkem, romanskem in bizantinskem slogu.

Sohe svetnikov

lesene, fino oljnatobarvene in pozlačene v vsaki velikosti.

Izboknjene (relief-) podobe

kot n. pr. 14 podob križevega pota.

CHRISTUS CORPUS

s križem ali brez križa, fino oljnatobarvan za cerkev in dom, kakor tudi za misijonske in poljske križe.

Božično-aslične predstave.

Cvetlice od lesa

pristno posrebrene in pozlačene, za cerkvene altarje zaradi lepe oblike in trajnosti posebno priporočljive.

Oljnate slike na platnu v vsaki velikosti,

kot n. pr. za altarje, bratovščine, zastave, bandera itd.

Postaje križevega pota

na platnu oljnato barvane, z okvirjem ali brez okvirja.

Sveti grobovi.

ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje franko in zastonj.

Z veseljem potrjujem, da so sohe, katere sem pri Vas naročil, gledé umetniške izvršitve zadovoljile takó mene kakor tudi dotično župnijo, istotako tudi hvaležno priznavam, da ste točno in v pravem času izvršili naročilo.

Na Dunaji, januarja 1885. Spoštovanjem

(8—8) **Edard baron Stülfried.**

Praga.

Veda, umetnost, obrt, zemlje-
delstvo, slovesnosti, začasne
razstave, svetec vodomet, shodi,
loterija itd.

1891.

Občna deželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave l. 1791 v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njegovega ces. in kralj. Veličanstva

cesarja Frančiška Josipa I.

od dne 15. maja do 15. oktobra 1891.

(16-6)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohranita usta sveža, krep-
čata željustno meso ter od-
pravljata slabo sapo iz ust.
1 steklenica ustne vode
velja 40 kr., 1 škatlja zob-
nega praška 20 kr., 12
steklenic 4 gld., 12 škatelj
samó 2 gld.

Lekarna Piccoli
„pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Naročila se izvršujejo z
obratno pošto proti po-
vzetju zneska. (30-26)

Cena
2 gld. 95 kr.

Ura z

in zvončkom
sveti, vis. 18 cm
vine, je dobiti

S kalendarjem
3 gld. 75 kr.

budilnikom

ki se po noči
vokrovniz ko-
v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,
I, Bauernmarkt, 12. (12-5)

Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lično iz-
rezljanej omarici, podobarsko delo, s koščenimi ka-
zaleci 8 gld.

Ceniki stenjskih in žepnih ur se pošiljajo
brezplačno, če se zahtevi priloži poštna marka za
poslatev. (12-12)

C. kr. privileg.

umetelni zavod za cerkveno opravo

v Freistadtu (Gorenje-Avstrijsko)

prodaje priznane umetelne:

altarje, lece, spovednice, stole,
grobne spomenike, križeva pota,
slikano steklo, paramente, ban-
dera, božje grobove, orglje in
harmonije. (10-5)

Prejemljejo se imenovani predmetje tudi v popravu.

Vzorci in drugo brezplačno.

Plačevanje jako ugodno.

Na Toplicah na Dolenjskem

je s 1. majem odprto 30° R. gorko
mineralno kopališče s poštno in brzo-
javno postajo. Sohe v kopališči I. razred
1 gld., II. razred 80 kr., III. razred 70 kr.
na dan. **Kopel** l. reda le 20 kr. — Za
dobro kuhinjo in najboljša dolenjska vina je
letos posebno oskrbljeno.

Kularic,

kopelni zdravnik.

(3-1)

Nepresegljivo za zobe

je

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoče,
zabranjuje gnjilobo zob ter odstra-
njuje iz ust neprijetni duh. Jedna
velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrep-
čevaljoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele,
à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo
mnogo zahvalnih pisem, ima vedno
sveži v zalogi ter vsak dan po pošti
pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in
kemik, poleg mestne hiše v Lju-
bljani.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna,
Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francisku“, (ob jedrni
kemični tovarni), V., Hundsturmstrasse 113, (12)

Zunanja naročila se s prvo pošto
izvršujejo. 21

„Unio catholica“,

zavod za vzajemno zavarovanje proti škodi

— na Dunaju, —

I., Bäckerstrasse 14.

Dopusčen z odlokom visokega ministerstva z dné 28. februvarija 1889, št. 2933.

Zavod zavaruje:

Premično in nepremično premoženje proti škodi po ognju, streli in razletu.

Pri tej stroki zavarovanja sojamčijo prve vzajemne zavarovalnice za primeren del vsprejete
rizike; dalje zavaruje

cerkvene zvonove

proti prelomu ali razpoku, ter vabi k vdeležbi velečast. župnijske predstojnike in župane.

Konečno posreduje zavod tudi pri prvih vzajemnih zavarovalnicah

zavarovanje na življenje in proti nezgodam.

V vseh zavarovalnih zadevah blagovolijo naj se dotični vdeležniki obrniti do osred-
njega ravnateljstva ali pa do podpisanega generalnega zastopa, katera radovoljno
pojasnjujeta in na vprašanje točno odgovarjata.

Po deželi oddajemo zastopništva proti priporočilu dotičnega gospoda župnika.
Kdor želi prevzeti zastopništvo naše zavarovalnice, naj se obrne z omenjenim
priporočilom do podpisanega generalnega zastopa v Ljubljani.

Ravnateljski svet:

Predsednik:

Leopold Stöger, stolni kustos sv. Štefana, infulovani
prelat, Nj. Svet. hišni prelat, namestnik nadkuratorja
I. avstrijske hranilnice itd.

Ravnateljstva svetniki:

Czizek Anton, imajitelj menjačnice, borzni svetnik itd.
Detoma A., veleposestnik.
Egger Berthold Anton, korar v Klosterneuburgu, glavni
vrednik lista „Correspondenzblatt für den kath.
Clerus“.
Grazer Josip, mešan in trgovec na Dunaji.
Hostnig Florijan, upravitelj imetja metropolitanske cerkve,
veleposestnik itd.
Mracek Josip, generalni tajnik „Krakovske vzajemne
zavarovalnice“.

Paletz Emanuel, Njegove Svetosti hišni prelat, dekan
in župnik v Hütte/dorfu itd.

Porzer Josip, dr., odvetnik.
Seidl Karol, kanonik, tajni komornik Njegove Svetosti itd.
Stern Karol, knezonadškofijski svetnik, župnik na Du-
naju v Schottenfeldu.

Osrednji ravnatelj:

Edmund baron Kalbermatten.

Nadzorovalni svet za generalni zastop v
Ljubljani:

Klun Karol, kanonik in državni poslanec v Ljubljani.
Kolar Matija, stolni vikar itd. v Ljubljani.
Glančnik Jarnej, dr., odvetnik v Mariboru.
Mikar Ivan, dr., semeniški profesor v Mariboru.
Vošnjak Miha, deželni in državni poslanec v Celji (Mali
Štajer).

Generalni zastopnik v Ljubljani:

Josip Prosenc.

(12-5)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču)

št. 25 in 26, II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure
dopolodne, od 2. do 5. ure popoldne.
Ob nedeljah in praznikih od 9.
do 1/2. ure.

Najnovejša iznajdbe in sredstva v zobo-
zdravništvu. Najboljše plombe, po barvi
zobem prikladne. (35)

Za vsa dela se jamči.

Na Starem trgu št. 4

oddaje se

prodajalnica

takoj ali za mesec avgust.

Natančneje: Stari trg šte. 5, II. nadstropje. (3-3)

Proti podganam najbolje sredstvo.

Tord-Tripe

pokončuje podgane, miši in krte brez najmanjše nevarnosti za domače živali.

—1 zavitek 50 kr.—

Glavna zaloga za Kranjsko:

G. Piccoli, (12-9)

lekarnar v Ljubljani.

Kneippovo vodno zdravljenje
(Kuhne-zdravljenje).

Zdravišče Auenhof-Stosir.

ob Vrbskem jezeru na Koroškem.

Vodno zdravljenje po Kneipp-ovi metodi: masaže, zračne in solne kopeli, dobro podnebje, ceno bivanje, železniška in parniška postaja. (10-5)

Prospekti zastoj.

Mihael Barthel & Co., Wien, X.

Najbolj preskušen in najcenejši lesni pomaz.

Barthel-ov izvirni (16-6)

carbolineum

varuje trajno skladišča, kolarnice, plotove, strehe iz deščic, vozove, vrata, mlino, jezove, mostove itd., pred (2)

gnjilobo, glivami, oštorjenjem in žuželkami;

pomazani predmetje imajo lepo rjavo barvo, in so 3-4 bolj trpežni. Kakovost neprekošana. Najceneje sredstvo proti mokrim stenam, 1 kilogram zadostja za 5-6 štirjaskih metrov. Cenik brezplačen. Nadalje prodaja strešni klej Ia, strešni lak, patentovani kotran, karbolno kislino, karbolno apno, kolomaz, železni lak itd. po najnižji ceni.

MIHAEL BARTHEL & Co.

Wien, X., Keplergasse Nr. 20.

Mihael Barthel & Co., Wien, X.

Elegantne solnčnike

navadne vrste
nejše iz zanes-
blaga v največi
po čudovito
dobro poznata

Trpežno izdelane dežnike

in najelegant-
ljivo dobrega
izberi priporoča
nizkej ceni
trrdka

L. Mikusch (10-6)

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na **kostumne solnčnike**, **popravila** in **preoblačenja solnčnikov** in **dežnikov** izvršujejo se najvestnejše in poceni. — Po pošti došla naročila sprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki frano na razpolago.

Trst
1882.

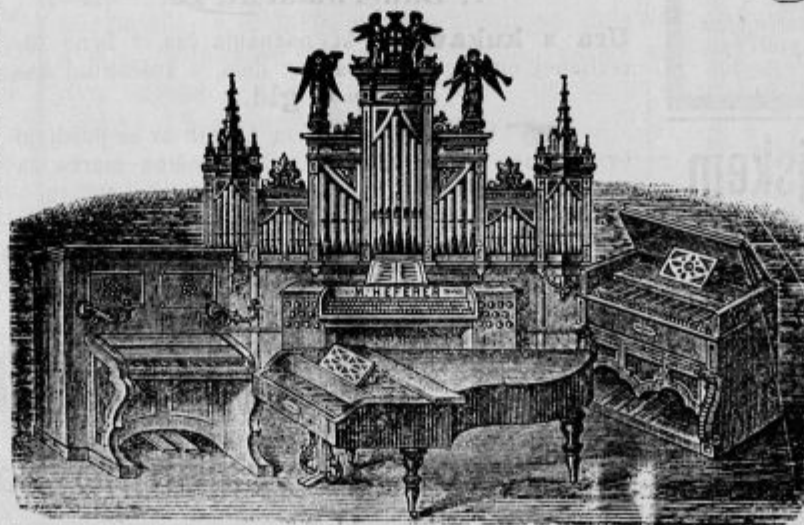
Zagreb,
Ilica 36.

Delavnica orgelj,

Zagreb,
Ilica 36.

Budimpešta
1885.

Izdeljujega

nove cerkvene orglje

vsake veličine po najnovejšem in najsolidnejšem ustroju. Obode izdelujega po načrtih v kateremkoli zlogu.

Večletno jamstvo, nizke cene, plačilni pogoji po dogovoru.

Vsakovrstna popravila izvršujega hitro in vestno; kratko, mo-
reva se meriti z vsako drugo podobno delavnico. (12-3)

M. Heferer-a udova insin.

Naprodaj je iz proste roke

hiša s prodajalnico.

Slonove ulice št. 16. Celje.

Ponudbe sprejema: **U. Štibernik.**
Celje. (8-3)

Stavbeni risar,

ki je dovršil stavbeno šolo za lesno industrijo, delal več let samostojno v pisarni in pri stavbah ter je vešč v besedi in pisavi enega slovauskega jezika, išče takoj službe. (4-1)

Na-lov: Josip Reháček. Welwarn, Češko.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo, salonski krilasti klavir, pianine,

iz tovarne svetovno znane trrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.

Klavirji družih trrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji (12-12)

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII. Burggasse 71.

Posebni vlaki na Trsat, ozir. Reko-Opatijo (Abbazia),

odidejo dne 9. maja 1891 iz Moribora, Ljubljane, Trsta in Gorice povodom velikanske tridnevne svečanosti 10., 11. in 12. maja t. l. šeststoletnega ustanovljenja svete hiše v Nazaretu na Trsatu pri Reki. Vozne cene iz vseh teh in vmes ležečih postaj so jako znižane, ko prej še nikoli. Vlaki odhajajo n. pr. sledeče:

iz Maribora	ob 7:40 dop.	cena tje in nazaj II. razred gld. 10-95 III. razred gld. 7-25
" Celja	" 9:48	" " " " " " 8-45 " " 5-60
" Zid. Mosta	" 10:30	" " " " " " 7-50 " " 5-—
" Ljubljane	" 12:05 pop.	" " " " " " 5-25 " " 3-50
" Trsta	" 1:45	" " " " " " 5-25 " " 3-50
" Gorice	" 9:22 dop.	" " " " " " 5-80 " " 3-85
" Sempetra	" 3:40 pop.	" " " " " " 2-35 " " 1-55

V nedeljo dne 10. maja dopoldne čarovala se bo pontifikalna sv. maša v staroslovenskem jeziku od Nj. vzvišen. mil. gosp. škof Posiloviča iz Senja (Zengg).

Povratna vožnja do 22. maja t. l. z dvakratnim izstopom dovoljena. V ne-
deljo dne 10. maja zvečer peljejo pa še posebni vlaki nazaj. Za obiskovalce Trsta je
cena iz Sempetra v Trst in nazaj za II. razred gld. 2-60, III. razred gld. 1-75 tudi
znižana, enako tako iz Reke v Opatijo s posebnim parobrodom.

Podrobneje se poizve pri odboru in pri mnogih župnijskih, občinskih in poštinih
uradih, kjer se tudi vozni listki dobivajo, katere si je prej ko prej preskrbeti. V dan odhoda
se sprejem nikomur zagotoviti ne more.

Podporniki za razpečevanje voznih listkov se radodovoljno sprejmo in v mnogobrojno
vdeležbo uljudno vabi (2-2) (I)

Odbor za potovanje v Ljubljani,
Marijin trg št. 1 (pri JOS. PAULIN-u).

Vozni listki, program itd. so nadalje na razpolago v prodajalnicah: v Mariboru
pri g. M. Berdajs-u, trgovcu, Dornu trg (Burgplatz) št. 1, v Celji pri g. Dragotinu Hribar-ju,
Graška cesta št. 1, v Trstu pri g. K. Pireli-ju, Via Arsenale št. 2, v Kranji pri g.
M. Marencič-u, v Kamniku pri M. Podrekar-ju, v Škofji Loki pri g. M. Juvan-u, v
Gorici pri g. Likar-ju, Via Seminario itd.

Izdajatelj: Anton Kržič.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

POMLADNI GLASI

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

Uredil in založil CIRILSKI.

V Ljubljani, 1891. Tiskala „Katoliška Tiskarna“.

Ta knjižica, ki se radi mišne
vsebine in krasne oblike sama
priporoča, stane brošir. 30 kr.,
trdo vezana 40 kr. — Kdor na-
roči skupaj 10 izvodov, dobi en
izvod po vrhu. (10-7)
Katoliška Bukvarna.

Ignacija Fasching-a vdove

ključavničarija,

Poljanski nasip šte. 8,
priporoča vedno gotovo zalogo

štedilnih ognjišč.

Delo je solidno, cene kolikor mogoče nizke.

Vnanje naročbe se hitro izvršujejo.

Ign. Fasching-a vdova
v Ljubljani.

(6-4)